

Uchwała nr XXVIII/233/2020
Rady Powiatu Lubańskiego
z dnia ...30.11.2020r.

w sprawie przyjęcia 3-letniego „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie lubańskim na lata 2021 – 2023”.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a i 4 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz.U z 2020 r., poz. 920) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz.U z 2020 r., poz.821),

Rada Powiatu Lubańskiego

uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się 3-letni „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie lubańskim na lata 2021-2023”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Lubańskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA

RADY

Halina Białoń

Załącznik
do Uchwały Nr XXVIII/236/2020
Rady Powiatu Lubańskiego
z dnia ...30.11.2020...

**POWIATOWY
PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE LUBAŃSKIM
NA LATA 2021 – 2023**



Lubań, 2020

1. Spis treści	
WSTĘP.....	3
1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.....	5
2. PIECZA ZASTĘPCZA.....	5
3. EWALUACJA SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE LUBAŃSKIM W LATACH 2021 – 2023.....	8
3.1 Rodzinna piecza zastępcza.....	8
3.2 Grupa wsparcia i rodziny pomocowe.....	11
3.3 Promocja rodzicielstwa zastępczego.....	12
3.4 Szkolenie rodzin zastępczych oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.....	12
3.5 Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych.....	13
4. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA.....	14
5. CEL GŁÓWNY : ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	16
5.1 Utrzymanie dotychczasowego poziomu zatrudnienia i rozwój infrastruktury zasobów ludzkich na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej.....	16
5.2. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodziców.....	16
5.3. Systematyczne wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu lubańskiego.....	17
5.4. Zapewnienie wieloaspektowej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	17
6. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH I RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA NA LATA 2021-2023.....	18
7. ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU :.....	19
8. ZAGROŻENIA DLA REALIZACJI DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE :.....	19
9. ODBIORCY PROGRAMU.....	19
10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	20
11. SPOSÓB MONITOROWANIA PROGRAMU I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	20

WSTĘP

„Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023” został sporządzony na podstawie założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podstawę prawną Programu stanowi art. 180 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, zgodnie z którym do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

Program został przygotowany w oparciu o diagnozę sytuacji rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie Powiatu Lubańskiego oraz aktualnych potrzeb wynikających z konieczności umieszczania dzieci poza rodzinami biologicznymi.

Na podstawie Zarządzenia Nr 57/2011 Starosty Lubańskiego z dnia 26 sierpnia 2011r. Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lubańskim zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu.

Zgodnie z art. 76 pkt 4 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnieniu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego,
- zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,

- zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami pozarządowymi,
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno – pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą,
- prowadzenie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analiz dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
- zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy,

- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza, albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z przyczyn zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

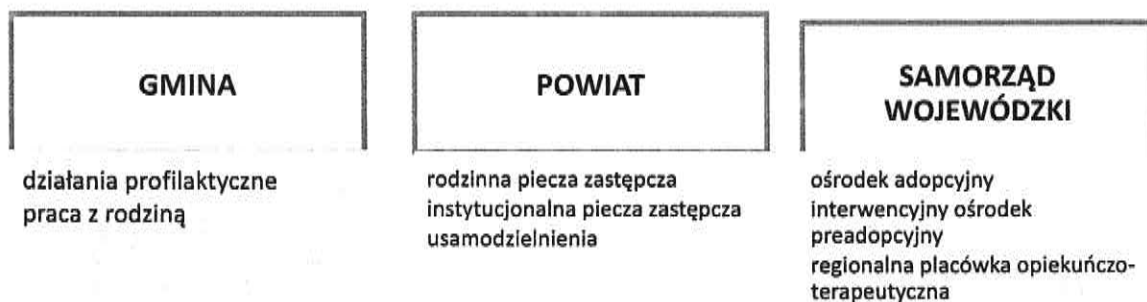
1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Ujęte w Programie działania rozwoju pieczy zastępczej oparte są o następujące akty normatywne:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 821).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 1876).

2. PIECZA ZASTĘPCZA

Pieczka zastępcza, jako forma opieki tymczasowej nad dzieckiem, jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Działania te wynikają z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Opieka nad dzieckiem może być zapewniona poprzez umieszczenie dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, placówki wsparcia dziennego, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-wychowawcze, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.



Wykres nr 1. Organizacja pieczy zastępczej w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Celem pieczy zastępczej jest zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych, zapewnienie dziecku przygotowania do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami współżycia społecznego, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Piecza zastępcza ma przede wszystkim zapewnić pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym.

Rodzinna piecza zastępcza to system pieczy zastępczej, w skład którego wchodzi rodziny zastępcze zawodowe, spokrewnione i niezawodowe oraz rodzinne domy dziecka.

Rodzina zastępcza spokrewniona, tj.: rodzina zastępcza, którą tworzą małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, będący krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzina zastępcza niezawodowa, tj. rodzina zastępcza, którą tworzą małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, nie będący krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzina zastępcza zawodowa, pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, tj. rodzina zastępcza, w której umieszcza się dziecko wymagające natychmiastowego zapewnienia opieki zastępczej do czasu unormowania jego sytuacji, nie dłużej niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w rodzinnej formie pieczy zastępczej.

Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna, tj. rodzina zastępcza, w której umieszcza się w szczególności dzieci niepełnosprawne i dzieci skierowane na podstawie

ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich lub małoletnie matki z dziećmi.

Rodzinny dom dziecka tworzony jest przez małżonków lub osobę nie pozostającą w związku małżeńskim, sprawujących/sprawującą opiekę nad łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej.

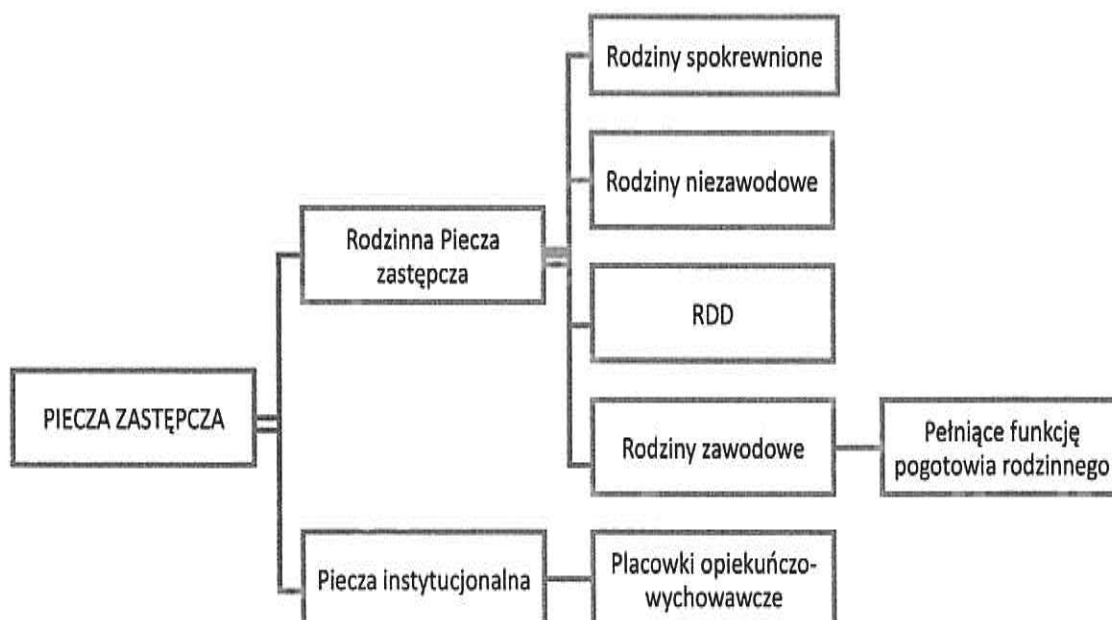
Instytucjonalna piecza zastępcza to system pieczy zastępczej sprawowany w formie całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych.

1. Placówka opiekuńczo-wychowawcza:

- typu rodzinnego – zapewnia opiekę dzieciom w różnym wieku, w tym dorastającym i usamodzielniającym się, umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu;
- typu interwencyjnego – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem powyżej 10 roku życia w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia opieki. Pobyt w placówce nie może trwać dłużej niż 3 miesiące, w szczególnych przypadkach może zostać przedłużony do zakończenia trwającego postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienia lub umieszczenia w pieczy zastępczej;
- typu socjalizacyjnego – zapewnia całodobową opiekę i wychowanie nad dziećmi powyżej 10 roku życia, których powrót do domu nie jest możliwy;
- typu specjalistycznego – terapeutycznego – zapewnia opiekę nad dziećmi powyżej 10 roku życia i indywidualnych potrzebach w tym: legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności.

2. Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna (prowadzona przez samorząd wojewódzki) - są w niej umieszczane dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają specjalistycznej opieki i rehabilitacji. Z tego powodu nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

3. Interwencyjny ośrodek preadopcyjny (prowadzony przez samorząd wojewódzki) – jest to placówka przeznaczona dla dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Pobyt dziecka w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym nie może trwać dłużej niż do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.



Wykres 2. Formy opieki nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej na terenie powiatu lubańskiego

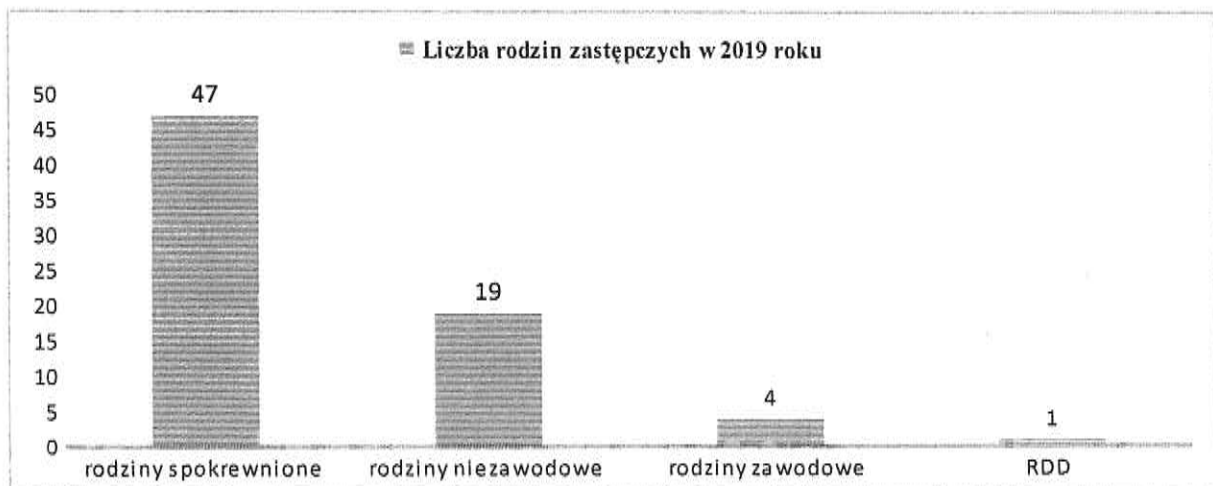
3. EWALUACJA SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE LUBAŃSKIM W LATACH 2021 – 2023

3.1 RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Z analizy danych zawartych w poniższych wykresach nr 1,2,3,4 wynika, że na terenie powiatu lubańskiego z roku na rok rośnie liczba rodzin zastępczych spokrewnionych. Mimo, iż obserwujemy minimalny spadek w przypadku rodzin niezawodowych, liczba rodzin zawodowych utrzymuje się na stałym poziomie. Aktualnie 72% pieczy rodzinnej stanowią rodziny spokrewnione, które tworzą dziadkowie i rodzeństwo, 21% rodziny niezawodowe, a 6% rodziny zastępcze zawodowe. Należy podkreślić, że zapotrzebowanie na obie formy rodzinnej pieczy zastępczej (zawodowe i niezawodowe) w zestawieniu z liczbą dzieci umieszczonych w pieczy jest obecnie bardzo duże. Aktualnie na terenie powiatu lubańskiego funkcjonuje łącznie 66 rodzin zastępczych oraz 1 rodzinny dom dziecka, w których łącznie przebywa 104 dzieci.



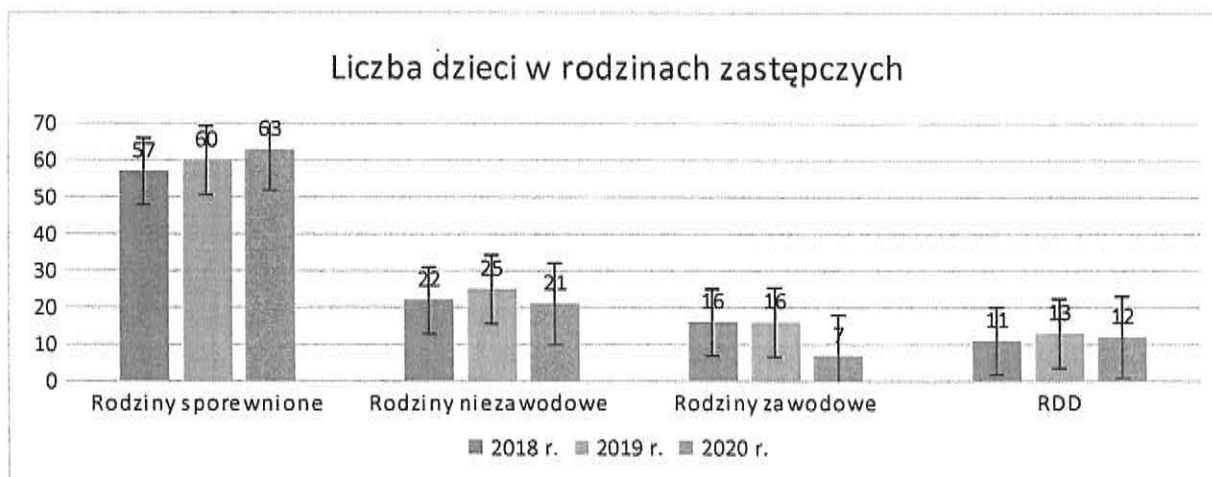
Wykres nr 1. Liczba rodzin zastępczych z 2018 roku



Wykres nr 2. Liczba rodzin zastępczych z 2019 roku

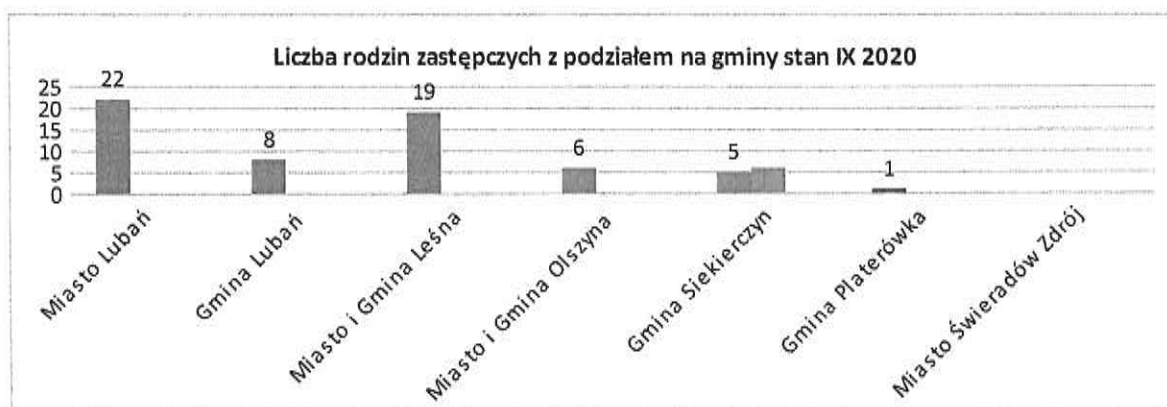


Wykres nr 3. Liczba rodzin zastępczych z 2020 roku, stan IX



Wykres nr 4. Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2018-2020

Natomiast z podziałem – przynależność do gminy, liczba rodzin zastępczych przedstawia się następująco:



Wykres nr 5. Rodziny zastępcze z podziałem na gminy stan IX 2020

Większość rodzin zastępczych jest objęta opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który podejmuje czynności związane z :

- udzielaniem pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- przygotowaniem we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka planu pomocy dziecku,
- pomocy rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu, w tym udział w grupach wsparcia,
- zapewnieniem rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,

- zgłaszaniem do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielaniem wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- uczestnictwem w posiedzeniach Zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

3.2 GRUPA WSPARCIA I RODZINY POMOCOWE

Zgodnie z art. 76 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Grupę wsparcia rodzin zastępczych, tworzy około 8 rodzin zastępczych, aktualnie ze względu na ogłoszony stan epidemii COVID-19 grupa zawiesiła swoje spotkania. Spotkania członków odbywają się cyklicznie co 3 miesiące i poruszane są nurtujące tematy zazwyczaj wg zgłoszonych potrzeb. Z informacji zebranych w środowisku rodzin zastępczych wynika, iż coraz więcej rodzin zastępczych jest zainteresowana tą formą wsparcia.

W trakcie spotkań omawiane są problemy wynikające z pełnienia funkcji rodziny zastępczej, uczestnicy wymieniają się doświadczeniami i metodami ich rozwiązywania. W ramach spotkań grupy wsparcia organizowane są różnego rodzaju imprezy integracyjne dla rodzin zastępczych z terenu powiatu lubańskiego.

Dodatkową formą wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej jest tzw. rodzina pomocowa. W przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka piecza zastępcza nad dzieckiem może zostać powierzona rodzinie pomocowej. Może to mieć miejsce szczególnie w sytuacji urlopu wypoczynkowego rodziny zastępczej zawodowej, udziałem w szkoleniach lub też w wypadku nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. Rodziną pomocową może być rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka, bądź małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim przeszkoleni do funkcji rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej. Podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej jest umowa między starostą, a rodziną pomocową.

3.3 PROMOCJA RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO

Podejmowanie działań w celu promocji rodzicielstwa zastępczego oraz naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej poprzez:

- dystrybuowanie ulotek, plakatów,
- zamieszczanie artykułów w prasie lokalnej,
- organizacja imprez integracyjnych dla rodzin zastępczych (pikniki, imprezy okolicznościowe np. mikołajkowe).

Działania promujące pieczę zastępczą zaplanowane na lata 2018-2020 były realizowane poprzez: nagranie spotu promującego rodzicielstwo zastępcze, który następnie został zamieszczony na portalach: Lubię Lubań, Lubań.pl, e-Lubań, Facebook, Strona Powiatu, Przegląd Lubański, oraz wyświetlony w telewizji Łużyce. Ponadto, zostały opracowane i rozpowszechnione ulotki promujące rodzicielstwo zastępcze, które następnie zostały przekazane do ośrodków pomocy społecznej, ośrodków zdrowia, urzędów miejskich, gminnych na terenie powiatu lubańskiego z prośbą o udostępnienie na terenie funkcjonowania danej jednostki. Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego dnia 8 czerwca 2018 r. w Szkole Muzycznej I st. Im. Oskara Kolberga w Lubaniu odbył się uroczysty koncert w wykonaniu uczniów i nauczycieli tamtejszej szkoły muzycznej. Ponadto, rozstrzygnięty został konkurs plastyczny skierowany do dzieci z rodzin zastępczych pn. „Rodzina zastępcza mój nowy dom”. W dowód wdzięczności rodzinom zastępczym wręczono kwiaty oraz zaproponowano słodki poczęstunek. Natomiast w roku 2019, dnia 8 czerwca w Nawojowie Śląskim został zorganizowany III Piknik Integracyjny dla rodzin zastępczych z terenu powiatu lubańskiego. W programie pikniku zostały przeprowadzone gry i konkursy z nagrodami, atrakcje dla dzieci: zamki dmuchane, mini disco, ognisko wraz z poczęstunkiem. Na rok 2020 również, były zaplanowane działania promujące rodzicielstwo zastępcze, jednak z względu na zaistniałą sytuację epidemiczną w kraju, musiały zostać odwołane.

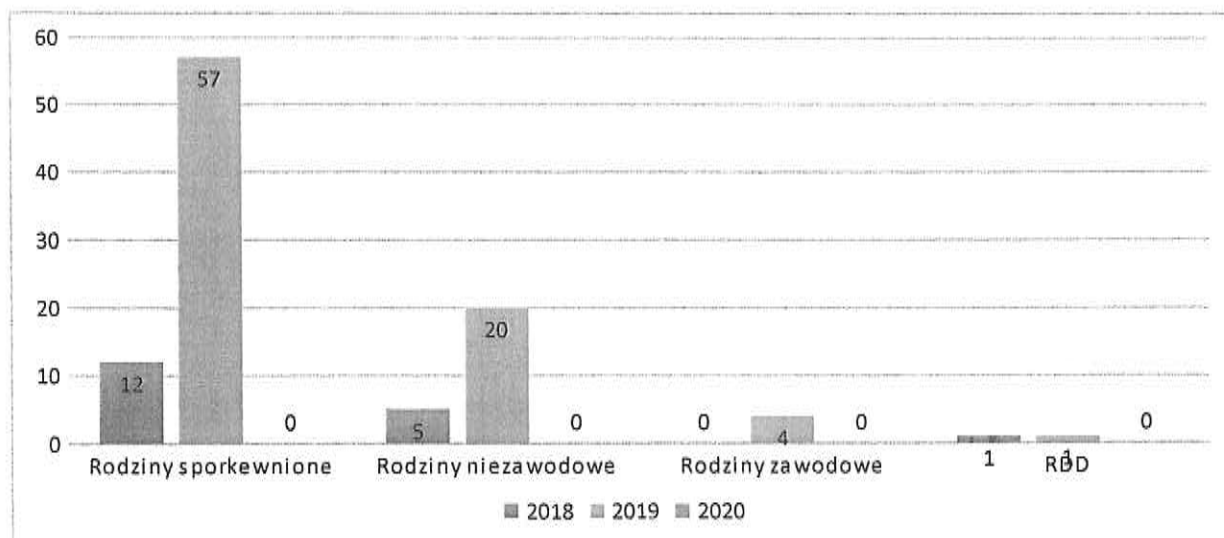
3.4 SZKOLENIE RODZIN ZASTĘPCZYCH ORAZ KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu systematycznie organizuje szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych mające na celu podnoszenie ich kompetencji wychowawczych uwzględniając potrzeby zgłaszane przez rodziny zastępcze.

W okresie 2018-2020 zorganizowano m.in. szkolenia z zakresu: „Trening umiejętności wychowawczych w relacji z dzieckiem”, „Pierwsza pomoc przedmedyczna dla dzieci i niemowląt”, „Komunikacja międzypokoleniowa – efektywna komunikacja rodzica

zastępczego z dzieckiem”. W okresie 2018-2020 roku przeszkolono łącznie 99 rodzin zastępczych.

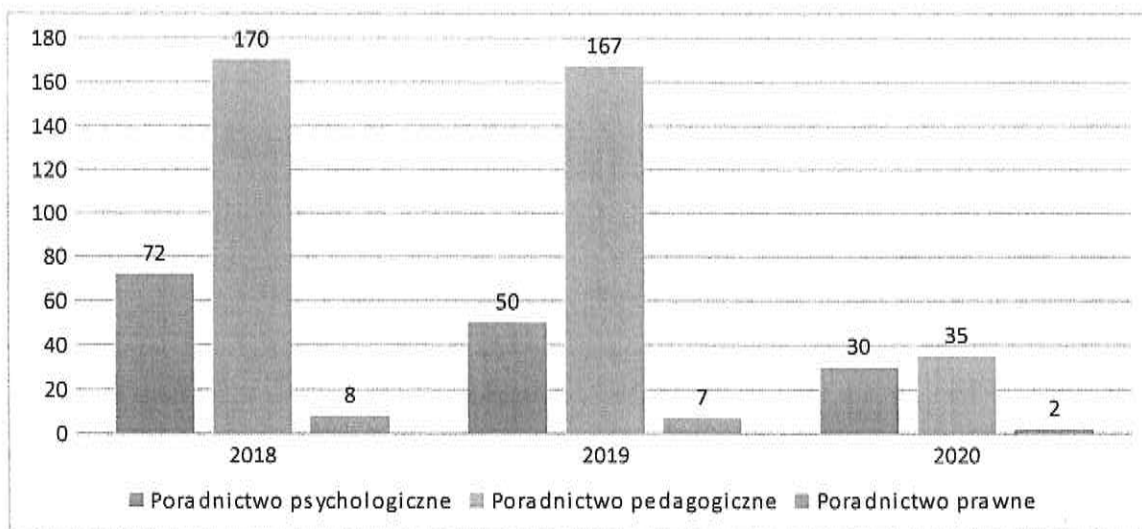
Natomiast, kandydaci do sprawowania niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej są systematycznie szkoleni zgodnie z programem PRIDE - Rodzinna Opieka Zastępcza na podstawie którego są wydane uczestnikom zaświadczenia kwalifikacyjne uprawniające do tworzenia rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych. W okresie 2018-2020 roku 25 osób uzyskało tego typu zaświadczenia.



Wykres nr 6. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla rodzin zastępczych w okresie 2018-2020

3.5 PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH

W ramach swojej działalności PCPR w Lubaniu zapewnia rodzinom zastępczym zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami wsparcie psychologa, pedagoga oraz radcy prawnego. Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne świadczone jest na terenie jednostki, natomiast poradnictwo prawne świadczone jest na wniosek osoby zainteresowanej w gabinecie radcy prawnego w ramach umowy zlecenie.



Wykres nr 7. Poradnictwo specjalistyczne zapewniane rodzinom zastępczym w okresie 2018-2020

4. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Instytucjonalną pieczę zastępczą na terenie Powiatu Lubańskiego zapewniają trzy placówki opiekuńczo - wychowawcze typu socjalizacyjnego tj.:

Dwie placówki powiatowe mieszczące się w Świeradowie-Zdroju:

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 w Świeradowie-Zdroju, ul. Długa 1/1,

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 w Świeradowie-Zdroju, ul. Długa 1/2.

Oraz placówka działająca na zlecenie powiatu :

Ognisko Wychowawcze dla Dziewcząt im. Św. Jadwigi Śląskiej w Lubaniu ul. Wrocławska 17 prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr św. Marii Magdaleny od Pokuty. Placówka działa na podstawie Umowy zawartej pomiędzy Powiatem Lubańskim a Zgromadzeniem Sióstr św. Marii Magdaleny od Pokuty o powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej pod nazwą „Prowadzenie na terenie Powiatu Lubańskiego całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci całkowicie lub częściowo pozbawionych opieki rodziców w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2020 r.”.

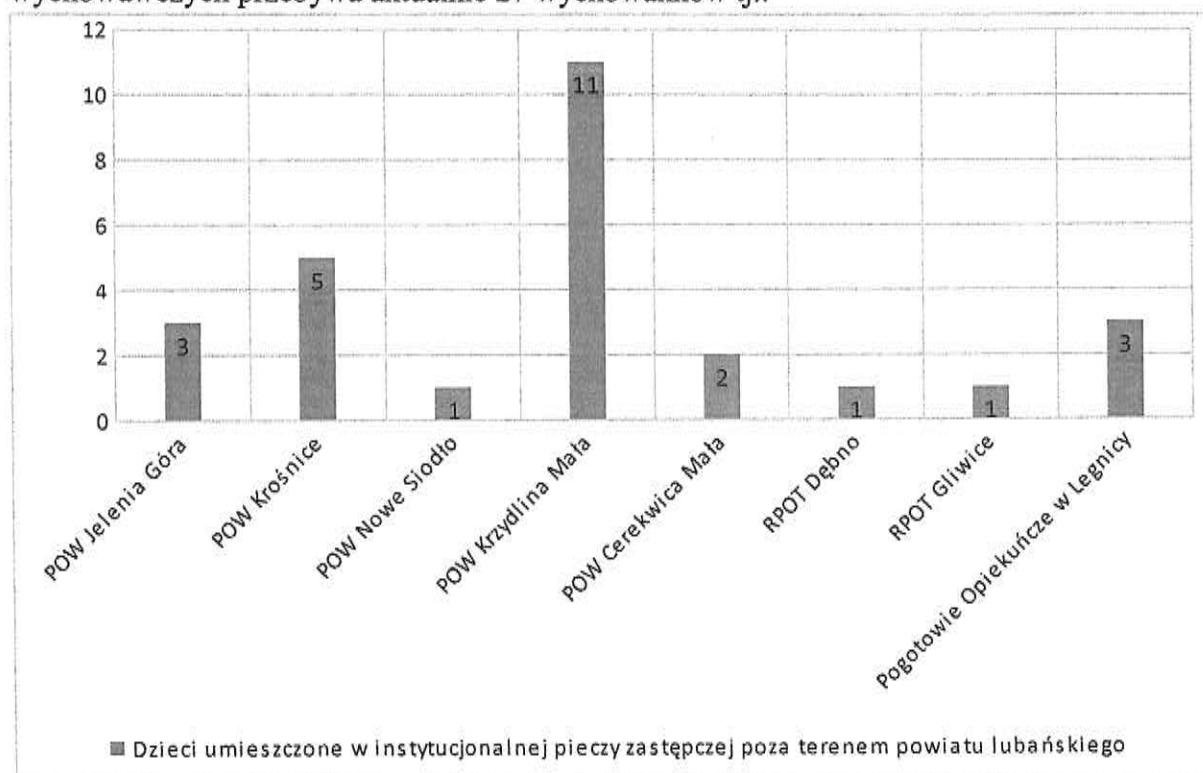
Wszystkie placówki zapewniają opiekę i wychowanie dla dzieci, pochodzących głównie z terenu Powiatu Lubańskiego. W przypadku posiadania wolnych miejsc do placówek kierowane są również dzieci spoza terenu powiatu. Wówczas powiat kierujący dzieckiem pokrywa koszty jego utrzymania w placówce.

Liczbę dzieci z terenu Powiatu Lubańskiego umieszczonych w ww. placówkach oraz w placówkach na terenie innych powiatów w latach 2018 - 2020 obrazuje poniższe zestawienie:

Dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020	
	Dzieci z terenu powiatu lubańskiego	Dzieci spoza terenu powiatu	Dzieci z terenu powiatu lubańskiego	Dzieci spoza terenu powiatu	Dzieci z terenu powiatu lubańskiego	Dzieci spoza terenu powiatu
Placówka Nr 1 w Świeradowie Zdrój	11	3	11	3	12	2
Placówka Nr 2 w Świeradowie Zdrój	12	2	12	2	12	2
Ognisko Wychowawcze dla Dziewcząt w Lubaniu	4	10	6	8	5	9
Łącznie na terenie powiatu	27	15	29	13	29	13

Tabela nr 1. Dzieci z terenu Powiatu Lubańskiego umieszczone w placówkach na terenie powiatu lubańskiego w latach 2018 – 2020

Natomiast, poza terenem powiatu lubańskiego w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywa aktualnie 27 wychowanków tj.:



Wykres nr. 8. Dzieci z terenu powiatu umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza terenem powiatu lubańskiego wg. stanu na 05.10.2020r.

Z analizy danych zawartych w powyższym wykresie wynika, że najczęściej dzieci aktualnie przebywa w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Krzydlinie Małej, są to zazwyczaj małe dzieci, poniżej 10 roku życia. Należy zatem podkreślić, jak ogromne jest zapotrzebowanie na rodzinne formy pieczy zastępczej na terenie powiatu lubańskiego.

5. CEL GŁÓWNY : ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Cele szczegółowe:

5.1 Utrzymanie dotychczasowego poziomu zatrudnienia i rozwój infrastruktury zasobów ludzkich na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej.

- a) Utrzymanie zatrudnienia w Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej - kierownik działu, koordynatorzy pieczy zastępczej, psycholog, pedagog.
- b) Rozszerzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego dot. w szczególności terapii dla osób sprawujących pieczę zastępczą i dzieci umieszczonych w pieczy.
- c) Doskonalenie zawodowe kadry Organizatora pieczy zastępczej.

Wskaźnik/miernik:

- 1. Liczba osób, w tym specjalistów, zatrudnionych w Zespole pieczy zastępczej.
- 2. Liczba pracowników podnoszących swoje kwalifikacje.

5.2. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodziców.

- a) Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki (m.in. poprzez ogłoszenia na stronie internetowej PCPR, lokalnej prasie oraz konsultacje indywidualne z osobami zainteresowanymi).
- b) Realizacja procesu diagnostyczno - kwalifikacyjnego kandydatów na rodziców zastępczych.
- c) Tworzenie i rozwój zawodowych i niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych poprzez organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych.
- d) Określenie limitu rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka na poszczególne lata 2021-2023.
- e) Współpraca z organizacjami społecznymi, pozarządowymi, fundacjami a także kościołami i związkami wyznaniowymi działającymi na rzecz rodzicielstwa zastępczego.

Wskaźnik/miernik

- 1. Zakres i formy prowadzonych działań na rzecz promocji idei rodzicielstwa zastępczego.
- 2. Liczba pozyskanych kandydatów w rozbiciu na lata 2021, 2022, 2023.
- 3. Liczba kandydatów, którzy otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka w rozbiciu na lata 2021, 2022, 2023.
- 4. Ustalony limit rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka na rok 2021, 2022, 2023.

5.3. Systematyczne wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu lubańskiego.

- a) Pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w rozwiązywaniu problemów związanych z opieką nad dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej m.in. grupy wsparcia, opieka koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny.
- b) Zapewnienie rodzinom zastępczym, dzieciom umieszczonym w tych rodzinach oraz pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej specjalistycznej pomocy psychologicznej – konsultacje, badania psychologiczne.
- c) Zapewnienie rodzinom zastępczym i pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej pomocy specjalistycznej prawnej.
- d) Wspieranie rodziców zastępczych w wypełnianiu funkcji wychowawczej poprzez objęcie wszystkich rodzin zastępczych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z wytycznymi ustawy.
- e) Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych zgodnie z ich potrzebami.
- f) Wypłacanie świadczeń rodzinom zastępczym na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej oraz wypłacanie wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym.

Wskaźnik/miernik:

- 1. Liczba rodzin spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych uczestniczących w grupie wsparcia.
- 2. Liczba rodzin zastępczych korzystających ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, prawnego.
- 3. Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2021, 2022, 2023.
- 4. Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2021, 2022, 2023.
- 5. Liczba rodzin: niezawodowych, zawodowych i spokrewnionych uczestniczących w specjalistycznych szkoleniach.
- 6. Wydatkowana kwota na świadczenia oraz wynagrodzeń dla rodzin zastępczych w roku 2021, 2022, 2023.

5.4. Zapewnienie wieloaspektowej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

- a) Wczesne przygotowanie wychowanków pieczy zastępczej do usamodzielnienia.
- b) Pomoc prawna i psychologiczna dla osób usamodzielnianych.
- c) Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowanie.
- d) Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia i uzyskania własnego lokalu mieszkalnego.

Wskaźniki/mierniki:

- 1. Liczba wychowanków korzystających ze wsparcia przygotowującego do usamodzielnienia.

2. Liczba wychowanków otrzymujących świadczenie na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz pomoc rzeczową na zagospodarowanie.
3. Wydatkowana kwota na świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w roku 2021, 2022, 2023.

6. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH I RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA NA LATA 2021-2023

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania oraz limitowania rodzin zastępczych, funkcjonujących w powiecie.

Aktualnie efektywność pozyskiwania nowych kandydatów jest zbyt niska w stosunku do istniejących potrzeb – pomimo organizowania różnych form promocji rodzicielstwa zastępczego (dystrybuowanie ulotek, zamieszczanie artykułów w prasie lokalnej, na portalu społecznościowym Facebook, nagrywanie spotów promujących) pozyskana liczba kandydatów jest nadal niewystarczająca. Z analizy danych wynika, że zdecydowana większość opiekunów zainteresowała się tematyką pieczy zastępczej w związku ze swoimi doświadczeniami życiowymi, a nie kampaniami medialnymi. Kandydaci na rodziny zastępcze są zobowiązani do ukończenia specjalistycznego szkolenia przygotowującego ich do pełnienia roli opiekuna zastępczego (po wcześniejszej uzyskaniu pozytywnej akceptacji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej). Szkolenia takie są prowadzone w formie warsztatowej wg programu PRIDE - Rodzinna Opieka Zastępcza, który jest zatwierdzony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Decyzją nr 8/2018/RZ znak DSR-I-8307.10.2018.AKU z dnia 30.07.2018 r. Szkolenie takie trwa około 3 miesięcy i obejmuje 12 sesji tematycznych. Zazwyczaj szkolenia są organizowane raz w roku (po zebraniu minimalnej liczby uczestników od 6 do 12 osób). Czasami zainteresowani sami rezygnują jeszcze przed rozpoczęciem szkolenia lub w trakcie jego trwania.

W latach 2018 – 2020 liczba zawodowych rodzin zastępczych nie uległa zmianie, nadal funkcjonuje jedna zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, oraz trzy rodziny zawodowe, w których łącznie przebywa 7 dzieci.

W efekcie zaplanowane na lata 2018-2020 limity zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka nie zostały osiągnięte. Zaplanowano utworzenie pięciu nowych zawodowych rodzin zastępczych, oraz drugiego rodzinnego domu dziecka z czego powstała jedynie jedna zawodowa rodzina zastępcza.

W związku z powyższym, poniżej przedstawione zostały limity rodzin zastępczych zawodowych na lata 2021 – 2023.

Zadanie do realizacji	Rok		
	2021	2022	2023
Zwiększenie liczby zawodowych rodzin zastępczych (wzrost w odniesieniu do roku poprzedzającego)	2	1	2
Zwiększenie liczby rodzinnych domów dziecka (wzrost w odniesieniu do roku poprzedzającego)	0	1	0

Tabela nr 2. Limit rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka na lata 2021-2023

7. ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU :

1. Wzmocnienie systemu pieczy zastępczej w powiecie lubańskim.
2. Diagnoza i szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
3. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych.
4. Wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.
5. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
6. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających zastępcze formy opieki.

8. ZAGROŻENIA DLA REALIZACJI DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE :

1. Niewystarczająca liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.
2. Brak kandydatów na przyjęcie do rodziny zastępczej dzieci niepełnosprawnych lub z zaburzeniami zachowania.
3. Ograniczona ilość środków finansowych przeznaczonych na rozwój pieczy zastępczej.
4. Długotrwałe procesy regulowania sytuacji prawnej dziecka.
5. Ograniczona ilość środków finansowych przeznaczonych na zatrudnienie specjalistów tym terapeuty na potrzeby pieczy zastępczej.
6. Brak współpracy usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki w procesie usamodzielnienia.

9. ODBIORCY PROGRAMU:

1. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej.
2. Rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka.
3. Osoby usamodzielniane.
4. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydaci do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
5. Rodziny pomocowe sprawujący czasową opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców.
6. Placówki opiekuńczo - wychowawcze z terenu powiatu lubańskiego.

10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Budżet Powiatu Lubańskiego.
2. Budżet samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Budżety innych powiatów, zgodnie z art. 191 ust.4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
4. Odpłatności rodziców biologicznych, zgodnie z art. 193 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
5. Środki pozyskane z budżetu Państwa (Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).
6. Środki pozyskane z fundacji.

11. SPOSÓB MONITOROWANIA PROGRAMU I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu, który jest jednocześnie Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Monitorowanie Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w powiecie lubańskim w latach 2021–2023 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz analizy zbieranych informacji dotyczących realizacji działań ujętych w Programie. Informacje te będą przedkładane Radzie Powiatu Lubańskiego w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu. Program ma charakter otwarty i może podlegać ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.

PRZEWODNICZĄCA
RADY

Halina Białoń